

ခိပ်ရိန်နာ်ဘဲရားစ်(COVID-19)တၢ်ဂ့ၢ်တၢ် ကျိၤဒီးကိုတဖၣ်-တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢမိၢ်ပၢ် တဖၣ်ဒီးကိုဖိတဖၣ်

အီးစတြလယါပဒိၣ်တဖၣ်ခဲလၢ်-ကီၢ်စဲၣ်စၢ်ဖိၣ်,ကီၢ်စဲၣ်ဒီးဟီၣ်ကဝီၤ-ဟံပနီၣ်တၢ်အကါဒိၣ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ဒီး
ဟ့ၣ်လီၤသးမၤတၢ်လၢတၢ်ကဆိၣ်ထွဲကိုဖိတဖၣ်အတၢ်မၤလိမၤဒီးဖဲ COVID-19 တၢ်ဆါသတြိၣ်လဲၤတၢ်အခါန့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်စဲၣ်ဒီးဟီၣ်ကဝီၤပဒိၣ်တဖၣ်ဒီးတမ့ၢ်ပဒိၣ်အတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအပူၤန့ၣ်ဖိန့ၣ်ကမီၤတဖၣ်န့ၣ်အမူအဒါအိၣ်ဝဲဒၣ်လၢတၢ်ကရဲၣ်ကျဲၤပၤဆ့ၤ
ဒီးဒုးလဲၤတရံးတၢ်မၤအတၢ်ဆၢတံၢ်တဖၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အကိုတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်သးမ့ၢ်ကို တဖၣ်လၢအအိၣ်
လၢနလီၢ်ကဝီၤအပူၤန့ၣ်ဆိဆၢဝဲဒၣ် COVID-19ဒ်လဲၣ်န့ၣ်ဝံသးစူၤဆဲးကျိးဘၣ်န ကိုလၢညါ,ဒီးလူၤဟီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လၢအ အိၣ်ဟဲဝဲဒၣ်
လၢနကီၢ်စဲၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ် ဟီၣ်ကဝီၤအပဒိၣ်တဖၣ်အအိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

ကီၢ်စဲၣ်ဒီးဟီၣ်ကဝီၤအပဒိၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လအလုးခဲတဖၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်ဒ်လၢလၢ်အသိးန့ၣ်လီၤ-

- [Australian Capital Territory](#)
- [New South Wales](#)
- [Northern Territory](#)
- [Queensland](#)
- [South Australia](#)
- [Tasmania](#)
- [Victoria](#)
- [Western Australia](#)

ကီၢ်စဲၣ်ဒီးဟီၣ်ကဝီၤအပဒိၣ်တဖၣ်အၢၣ်လီၤတ့ၢ်ဝဲဒၣ်လၢတၢ်ဆၢတံၢ်ဘၣ်သးဒီး မ့ၢ်တၢ်ကဆိၣ်ဆၢ လၢကိုတဖၣ်အပူၤဒ်လဲၣ်န့ၣ်က ဘၣ်
တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါဟ့ၣ်ကူၣ်အီၤခိဖျိပုၤစဲၣ်နီၤ,ပဒိၣ်ပပုၤထံကီၢ်ဒီးကီၢ်စဲၣ်အကမျါၢ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ဆူညါန့ၣ်
လီၤ.

တၢ်မၤစ့ၤလီၤ COVID-19 အတၢ်ဘၣ်ကူဘၣ်ကံၤတၢ်အတၢ်လီၤပျံၤလၢကိၤတဖၣ်အပူၤ

ဖဲ ၂၄သီ လါအ့ၢ်ဖြၣ် ၂၀၂၀ န့ၣ်, Australian Health Protection Principal Committee (AHPPC) ပုၤအိၣ်စၢ်တြၢ်လၢယိဖိတၢ်အိၣ်ဆူၣ် အိၣ်ချ့တၢ်ဒိသဒါအိၣ်ကျါအကမံးတံၢ်ထုးထီၣ်ရၤလီၤ [တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်](#) လၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ကမၤစ့ၤလီၤ COVID-19 အတၢ်ဘၣ်ကူဘၣ်ကံၤတၢ်အတၢ်လီၤပျံၤလၢကိၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်န့ၣ်လီၤဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လၢအကဲထီၣ်သ့န့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကတံၢ် ကတီၤအီၤလၢကိၤအိၣ်အနၢ်လၢအမၤတၢ်ဒီးဖိသၣ်,မိၢ်ပၢ်တဖၣ်,သရၣ်သမၤတဖၣ်ဒီးပုၤဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်တဖၣ်အဂီၢ်လၢအကမၤစ့ၤ လီၤတုၤဒၣ်လဲၣ်ဒုးဖျၢၣ်လီၤခိၣ်ရိၣ်န့ၣ်ဘဲရၢးစံး(COVID-19)အတၢ်ဘၣ်ကူဘၣ်ကံၤတၢ်အတၢ်လီၤပျံၤလၢကိၤတဖၣ်အပူၤအခါဖဲတၢ်ဆါသတြၢ် COVID-19 လဲၣ်တၢ်အခါန့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်ဘၣ်တဲလၢအဖျၢၣ်တၢ်လၢကဘၣ်ဆိကမိၣ်ဃုာ်အီၤပၢ်ဃုာ်-

- **လၢမိၢ်ပၢ်တဖၣ်အဂီၢ်**-ဖဲန့ၣ်မ့ၢ်ဆူးဆါအခါ,အဝဲသ့ၣ်တဘၣ်လဲၣ်ထီၣ်ကိၤဘၣ်.နကဘၣ်ပၢ်အဝဲသ့ၣ်လၢဟံၣ်ဒီးပၢ်အီၤယံၤဒီးပုၤ အဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်လၢတၢ်ကပၤဃာ်နီၣ်ခိၣ်အတၢ်အိၣ်စီၤစုၤသးလၢမိၢ်ပၢ်လၢအဂၤဒီးသရၣ်သမၤတဖၣ်ဖဲဟဲဝဲဒၣ် လၢကိၤအခါ,ပၢ်ဃုာ်တၢ်ဟဲဟဲလီၤဒီးဟဲက့ၤကိးက့ၤအဖိအခါန့ၣ်လီၤ.
- **လၢဖိသၣ်တဖၣ်အဂီၢ်**-တဲဘၣ်နမိၢ်နပၢ်,ပုၤကွၢ်ထွဲလုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်တၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်သရၣ်သမၤတဖၣ်ဖဲန့ၣ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အခါတက့ၢ်.
- **လၢသရၣ်သမၤတဖၣ်အဂီၢ်**-တဘၣ်ဟဲဆူၣ်တၢ်မၤဖဲန့ၣ်မ့ၢ်ဆူးဆါမ့ၢ်တမ့ၢ်နကဲပုၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးသ့ညီညီတၢ်ပၢ်နီၣ်ဃာ် အပူၤတဂၤန့ၣ်တက့ၢ်.
- **လၢပုၤသးပုၤခဲလၢကံၤအဂီၢ်**- တၢ်ဘၣ်ကူဘၣ်ကံၤအဒိၣ်ကတၢ်လၢကိၤအိၣ်အပူၤန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်လၢသးပုၤတဖၣ်အဘၢၣ်စၢၤ န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်မးတၢ်အကါဒိၣ်နီၣ်မးလၢသရၣ်သမၤဒီးမိၢ်ပၢ်တဖၣ်ကပၤဃာ်နီၣ်ခိၣ်အတၢ်အိၣ်စီၤစုၤလၢအဝဲသ့ၣ်အဘၢၣ်စၢၤ ဒီးတဂၤဒီးတဂၤအဘၢၣ်စၢၤဖဲအိၣ်လၢကိၤပူၤအခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကဆဲးကဆိအလုၢ်အလၢ်

ကိၤဖိတဖၣ်တၢ်ဒုးသ့ၣ်နီၣ်အီၤလၢ-

- တၢ်ကသ့အစုခဲအံၤခဲအံၤဃုာ်ဒီးဆးပုၤဒီးထံပၢ်ဃုာ်တချုးဒီးဖဲအိၣ်အီၤတၢ်ဝံၤအလီၢ်ခဲဒီးဖဲထီၣ်တၢ်ဟးလီၢ်ဝံၤအလီၢ်ခဲ
- ကသူၤကသံၣ်ဖိၣ်ဒီးဒုးစု
- ကျါဘၢနတၢ်ကူဒီးတၢ်ကဆဲးတဖၣ်ဃုာ်ဒီးနစုဒုၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်ထံးရှုတဘျီ(တဘၣ်မ့ၢ်နစုတဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်.)
- ထၢန့ၣ်လီၤနထံးရှုလၢတၢ်ကမ့ၢ်အဒါပူၤတဘျီဃီဒီးမ့ၢ်ဝံၤသ့ကဆိနစုတဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.
- တဘၣ်ဖိၣ်နထံးခိၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်မိၢ်သၣ်တဖၣ်တဂ့ၤ.
- တဘၣ်ဖိၣ်လိာ်သးစုမ့ၢ်တမ့ၢ်ဟံးစုကွၢ်မိၢ်ဒီးပုၤအဂၤတဖၣ်တဂ့ၤ.
- ဟံၣ်အါထီၣ်တၢ်ဘၢၣ်စၢၤလၢနဒီးပုၤအဂၤတဖၣ်အါန့ၣ်ဒီးညီန့ၣ်တက့ၢ်.

- ဟးဆွဲးတၢ်ရဲၣ်လီၤသးတက့ၢ်.
- ဃုန့ၢ်တၢ်မၤစၢၤလၢပုၤအဂၤတဖၣ်အအိၣ်ဖဲန့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ကိၢ်သးဂီၤအခါန့ၢ်လီၤ.

ပုၤရဲၣ်ကျဲၤပၤဆုၤလၢတီၤဒိၣ်ကိၢ်ဒီးဖျၢၣ်စိမိၤအတၢ်တူၢ်လိာ်တဖၣ်အဂီၢ်

ဖဲအ့ၢ်ဖြၢၣ်၇သီၣ်၂၀၂၀န့ၢ်န့ၢ်, ကိၢ်ဖဲဒီးဟီၣ်ကဝီၤတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အပဒိၣ်တဖၣ်အၢၣ်လီၤဝဲဒၣ်လၢတီၤဒိၣ်ကိၢ်ဖျၢၣ်စိမိၤ(ကိၢ်ဖဲလၢအအိၣ်၁၂တီၤတဖၣ်)ကသ့မၤန့ၢ်တီၤဒိၣ်ကိၢ်အလံာ်အုၣ်သးလၢတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လၢတန့ၢ်အံၤအဂီၢ်, ဒီးလံာ်အုၣ်သးအံၤတၢ်ကသ့အိၣ်လၢအကထီၣ်ဘၣ်ဖျၢၣ်စိမိၤ, ဆူညါတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ဒီးတၢ်ဖဲတၢ်မၤအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.

NAPLAN

ဖဲလၢမၤရှုး၂၀သီၣ်၂၀၂၀န့ၢ်, တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အပဒိၣ်တဖၣ်ဆၢ တံာ်လီၤဝဲဒၣ်လၢ NAPLAN အံၤတၢ်တမၤအီၤ လၢ၂၀၂၀န့ၢ်အဂီၢ်လၢၤဘၣ်. NAPLAN အံၤတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤဟံးအီၤလၢတၢ်ကမၤအီၤဖဲ ၁၂တုၤ၂၂လၢမ့ၤ၂၀၂၀န့ၢ်န့ၢ်လီၤ.

တၢ်ဆၢတံာ်လၢတၢ်တမၤလၢၤ NAPLAN လၢ၂၀၂၀န့ၢ်န့ၢ်မ့ၢ်ဒိၣ်သီး တၢ်ကမၤစၢၤ ကိၢ်အခိၣ်အနၢ်တဖၣ်, သရၣ်သမၤတဖၣ်ဒီးဆီၣ်ထွဲပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်လၢအကပညိၣ်လီၤဝဲဒၣ်လၢကိၢ်ဖဲအတၢ်အိၣ်မုၢ်ဆိးပၤဒီးအတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ဆူညါအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.

အံၤမ့ၢ်ဝဲဒၣ် ထံကီၢ် တၢ်ဒီးစဲးတခါလၢအသမံသမိးဝဲဒၣ်ကိၢ်ဖဲအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢတၢ်လိာ်သၢတီၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်သ့ကွဲးသ့ဖး-တၢ်ဖး, တၢ်ကွဲးဒီးကျိၣ်အသနူတဖၣ်(တၢ်ကဒီးလံာ်ဖျၢၣ်, ဝီၤဒီးလံာ်ပနီၣ်)-ဒီးတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒွဲးန့ၢ်လီၤ. ကိၢ်လၢကိၢ်ဖဲဒီးဟီၣ်ကဝီၤခဲလၢရဲၣ်ကျဲၤမၤတုၢ်လံ NAPLAN ကိးန့ၢ်ဒဲးဖဲလၢမ့ၤစၢၤထီၣ်လၢ၂၀၂၀န့ၢ်န့ၢ်လီၤ.